

સીરીન ફરહાદનો ગાયનરૂપી ઓપેરા
જેમાં

તમામ ઉમદી (૧૨૫) રાગરાગણીઓનો સમાવેશ
કરવામાં આવેલ છે.

ખનાવનાર

એક મહુમદીઅન “મુનશી”

તે

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

ઠક્કર કાલીદાસ નાનજી.

સીરીન ફરહાદના ઓપેરાને કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી સર્વે
પ્રકારનો હક્ક છપાવનારે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યો છે.

મુખ્યધી:

યુનિયન પ્રેસમાં ન્હાનાબાઈ રસ્તમજી રાંછીનાએ છાપ્યો છે.

સંવત ૧૯૩૭—સને ૧૯૮૧.

કીંમત ૬૭ આના.

સીરીન ફરહાદનો ગાયનરૂપી ઓપેરા જેમાં

તમામ ઉમદી (૧૨૫) રાગરાગણીઓનો શમાવેશ
કરવામાં આવેલ છે.

ખતાવનાર

એક મહુમદીઅન “મુનશી”

તે

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

ઠક્કર કાલીદાસ નાનજી.

સીરીન ફરહાદના ઓપેરાને કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી સર્વે
પ્રકારનો હક્ક છપાવનારે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યો છે.

મુંબઈ:

ધુનિયત પ્રેસમાં ન્હાનાભાઈ રસ્તમજી રાંણીનાએ છાપ્યો છે.

સંવત ૧૯૩૭—સને ૧૯૮૧.

કીંમત ૬૭ આના.

સીરીન ફરહાદકા ઓપેરા.

બાબ પહેલા. પરદા ૧—દરબાર.

જલવાહ બે ઉસને બતાયા મેરા જી જાનતા હૈ—રાહ.
 રામોશગીર.—હકતકીસ્વરમે તેરા નામ હરએક જાનતા હૈ,
 ચીની માંહચીનકા હર સાહ તુજે પેઢાવતા હૈ;
 નામ કેખસર તેરા હૈગા જહાંમે ગરાહુર,
 મીસ્લમે નૌચેરવાંકે મેરા જી જાનતા હૈ;
 કોત હૈ તેરે બરાબર ચે જહાંમે ખસર,
 મુલકું મુલકુંકા રાહીનસાહ તુજે પેઢાવતા હૈ;
 મુલતનત હૈ તેરી કુનયામેં મુલેગાં કે મીસ્લ,
 જીન્ને સર્કસભી તેરા હુકમ યાંહ માનતા હૈ.

તફરકા હોતાહૈ એસા—રાહ.

બાદશાહ.—મુસતહર હૈગા મેરા ખાને કરમ આમ કહીં,
 ગંજેકારં હૈ મેરા બખશીસે ધનઆમ કહીં;
 ખુસરવે વખત હું કસરાકી અદાલતસે મેં,
 શાહરા આફક હૈ આલમમે મેરા નામ કહીં;

ਰੁਕ੍ਯਤੋ ਮਨਜਲਤੋ ਕਦਰੈ ਸਈਨਸਾਹਿ ਨਹਾਂਨ,
 ਹੁਕਮਕਿਸਰਮੇ ਹੈ ਜਲੀ ਮੇਰਾ ਖੰਨਆਮ ਕਹੀ;
 ਆਮੀਲੇ ਕਤਲਯੇ ਮਿਰੀਘ ਕਹੋ ਹੁਕਮੇ ਰਵਾਂ,
 ਫ਼ੈਜ਼ ਆਦਮੇਨੋ ਅੰਮਝੀ ਮੇਰੀ ਸਮਸਾਮ ਕਹੀ;
 ਵਾਛੇ ਆ ਤਕਰਕਾ ਹੋ ਯੁਲਸਾਨੇ ਆਲਮਮੇ ਅਧਾਂ,
 ਯੁਲ ਕਹੀ ਯੁਨਆ ਕਹੀ ਯੁਲਯੁਲੇ ਯਦਨਾਮ ਕਹੀ;
 ਦੇਵ ਫ਼ਿਆ ਗੋਲ ਆਯਾਯਾਨੇ ਪਰੀ ਵਹਯੋ ਨਯੁਰ;
 ਸਾਧ ਮੇਰੇ ਸੇਦ ਹੋ ਸੇਹਰਾਮੇ ਦਰੈ ਦਾਮ ਕਹੀ;
 ਨਜਰ ਯੇ ਮੇਰੇ ਕੰਝੇ ਸੀਸਧੇ ਹੋ ਰੋਸਾਨ ਯੁੰਮਾਹੁ,
 ਫ਼ੈਜ਼ਜਲੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸੁਖੀ ਕਹੀ ਰਾਮ ਕਹੀ।

ਬੋਯਦਾਰ.—ਸੀਰਫੋ ਭੁਕਾਕਰ ਅਰਯਥੇ ਕਰਤਾ ਸੁਨਥੇ ਸਾਹਾਨਾ,
 ਯੇਕ ਸੋਦਾਗਰ ਆਤਾ ਹੋ ਆਹਿਰ ਕਹੋ ਉਸੇ ਯਾਨਾ।

ਆਦਸ਼ਾਹ.—ਸੁਨ ਐ ਬੋਯਦਾਰ ਆਤ ਥੇ ਮੇਰੀ ਜਲਦ ਅਧ ਧੁੰ ਜਨਾ,
 ਨੋ ਸੋਦਾਗਰ ਆਤਾ ਹੈ ਆਹਿਰ ਉਸਫੋ ਧਹਾਂ ਯਾਨਾ।

[ਸੋਦਾਗਰ ਦਾਖੀਲ ਹੋਨਾ ਹੈ ਤਥ ਆਦਸ਼ਾਹ ਸੋਦਾਗਰ ਦੇਖਕਰ ਗਾਤਾ ਹੁ.]

ਧ੍ਰੁਪਦ.

ਗਾਥੀ ਸਦਾ ਧੋ ਧਾਰ ਗਾਥੀ.—ਥੇ ਰਾਹ.

ਆਦਸ਼ਾਹ.—ਆਧੋ ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ ਆਯੇ ਧੁਮ ਭੁਜਸੇ ਕਹੋ ਜਲੀ,
 ਯੇਫੋ ਧਸਿ ਫਾਰ ਕਹੋ ਧਕ ਧਾਰ ਧਾਰ—ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ,
 ਆਯੇ ਯੋਲੀਲੀ ਧੁਕਾਰ ਧੁਮ ਲਲਕਾਰ ਹਾਲ ਧੁਰਾ,
 ਹਾਲੀ,—ਹਾਲੀ ਆਧੋ ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ ਆਯੇ।

(५)

सौदागर.—सुनये जुनाय हाव मैरा आप कान धर,
 आया हुं मे धरानसे किलहाव सरयसर;
 अयहुल अजुन नाम मैरा है जहांपना,
 मुलकुंजी सैर करता हुवा आयाहुं धर;
 में भावके अरीधने आयाहुं धर जगा,
 दो तीन राज पाद में जगिगा अपने धर;
 या शोक दिलमे आपसे भावनेका मुनको राह,
 धरि लीये मैने आपको तकली दीया मगर.

पादशाह.—मुनसे धरिंकी कर युक्तार, बलारे मुनसे धरिं:
 धरिं शेरमे यही सुना में अक है अनय युक्तार—
 बलारे मुनसे धरिं:
 उसका तुं मुनको नाम अता तुं तांकि हो दिलको करार—
 बलारे मुनसे धरिं:

सौदागर.—सुनये हजुर अै जहांपना जे कुछे है तुमने सुना,
 अरहक ये है सख्या जीयां केहता हुं सय नामो नीरा;
 धरानकी शेरजदी अक शीरीन उसका नाम है,
 और हुसने उसका अया कहुं गोया भीसल युलक्षम है;
 उसके हुसनेके सामने सरमीनदा है समशे कमर,
 हुरो परी अया अीन है उसके मुकाजील हों अगर;
 मुलकुं मुलककी औरतां के देजीयां अै जहांपना,
 लकीन कोर्ध धरिंके मिसल देजी नही अंदर जहां;

(६)

अधनाहने आपने हातसे धसिद्धा धडी है अमुत्तर,
रंग रपमें कुछ करके नैं नकशा है नमकी पुर हुनर;

धस आतसे उलझतने किया आगः—राह.
आदशाह.—है है ये मेरे दीनको क्या अप्पार हो गया,
सुनतेही नाम श्रीश्री गीरुतार हो गया;
अप्य पेरली हुम है मेरे छेको दोस्ती,
छनेसे अप्य ये दीन मेरा प्येनर हो गया;
अप्य देपता अडा है क्या शापुर् ७८६ कर,
मेरेही दीनको धसिकका आनर हो गया;
पीन श्रीश्रीके न होअ्या आराम मेरेको,
उलझतमे उसके दीन मेरा प्येमार हो गया.

डोर्धिम है साकी अप्पर हवा.—राह.
शाहपुर.—कुछ गम तुं न आ अै शाह मेरे,
डोर्धि आन मेलाके भीलाधि तुजे;
अप्य नताहुं मे धरान शेर,
डोर्धि मकर वो इनसे लेआधि उसे;
सौदागरका पिस पदल,
कुछ भाव लेनकर देआधि उसे;
अैर अप्क तसरीर आपकी पना,
किसी तौरसे नडे पताधि उसे;

(૭)

કુછભી હુતરસે જાકે અભી,
હરએક તરહાંસે લેઆજા ઉસે;
ધરિકકે કુંદમે ઉસકો ફરા,
અપ જાકે જાલદી લેઆજા ઉસે.

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૨—રસ્તા.

ફિરાતા હૈ હમે કાં કાં ચે કીસમતકા :—યે રાહ.
શાપુર.—હમારેકો યહાંસે અપ શહેર ધરાન જાતા હૈ,
જહાં જાકરે શીરીકો હમેં મંનજુર લાતા હૈ;
યહાંસે અપ કહાં જાઈ કે રસ્તા કોનસા હોગા,
અજાપ રસતમે આ પોંચા ન કિસકા આના જાતા હૈ;
તવકાલ તેરા કરતા હું પુછાયા તું મુજે પોંચા,
તેરી કુદરતસે વાં જાકર મેરી મતલબકો પાના હૈ.

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૩—બાગ સીરીકા.

[સીરી અને સહેલીયા બાગમે ફીરી હૈ]

ચાદનીમે ચુટ કારી ચલોરી સહેલીઆં.—યે રાહ.
સીરીન.—બાગમે ફીરને ચલોરી સહેલીઆં,
દખેં ચલો યુજનરરી;
રંગ રંગીલ કુલ ખીલે હૈ,
સેર કરેં એક બારરી.

સહેલીઆં.—સુનયે હમારી ખાતકો રે સુનયે હમારી ખાતકો
 આયા એક તુજબર બની બોલતા પુકાર,
 સુનયે હમારી ખાતઃ
 ચીંજો અજુખાત બેચનકો લાયા,
 કોઈ ન ઉસકે સાતકો—સુનયે

ચેડી રાહાશે.

શીરીન.—હારી ઉસકો સાત તું, (દો બખત.)
 કાં કાં હૈ તુજબર બલા દેખું એક ખાર—હારી
 માલ આર અરખાખ ક્યા ક્યા અજુખાત,
 લાયા હે ક્યા આજ પો હારી ઉસકો.

[સોદાગર બાગમે દાખીલ હોતા હે આર શીરીન ઉસકો પુછતી હે.

શીરીન.—તુમ કોન કહાંસે આપ્પે આપ્પે હો
 ક્યા લાપ્પેહો તુમ કોન કહાંસે આપ્પે.
 માલ હે ક્યા ક્યા હમકો દીખાપ્પો,
 બેચન નેકે લાપ્પેરે—તુમ કોન કહાંસે

સોદાગર.—સુનયે હમારી યુક્તગો કેહતા બસદ હું આરજુ,
 હલે કહું સખ રખર હોપે ફરક ન સરખમ
 ચીનસે આયા હું મે અખ લાયા હું માલ અજખ અજખ
 લાપ્પેક તુમારે હૈ ચે સખ દીખલાબી ખાલ ચે રખર
 દેખો ચે ક્યાહી ખુખ હે નેકે તુમે મરાયુલ હે
 સખ આપકે મોજુદ હે લેલો તુમે ચે નુખનુ.

શીરીન.—ચે હાતમે ક્યા છુપા લીઆ.

સોદાગર.—ચે દેખ હાત એ માહલીકા.

શીરીન.—ચે નીચે ક્યા તું ધર દીઆં.

સોદાગર.—કુછભી નહીં એ ખુબર.

શીરીન.—તેરેકો હૈ કસમે ખુદા.

સોદાગર.—મત દે કરામ એ દીલરખા.

શીરીન.—તખ તું મુજે જરા દીખા.

સોદાગર.—હરગીજ ન કર ચે ચુકતયુ.

શીરીન.—ધસ જાએસે જરા હોડા.

સોદાગર.—હજત ન મુજસે તુમ કરો.

શીરીન.—એક બાર મુજે દીખાઈદા.

સોદાગર.—હરગીજ દીખાઈ ના કયુ.

શીરીન.—બહેરે ખુદા મુજે દીખા.

સોદાગર.—ઈસમે નહી હૈ કુછ નક્કા.

શીરીન.—મત કર જુલમ એ પુર જક્કા.

સોદાગર.—ઈસકી ન કર તું આરજુ.

શીરીન.—ખીન દેખે તો નહીં રહું.

સોદાગર.—દેખું ચે દેખતી હૈ તું કયું.

શીરીન.—ઈતિના તો જોર રખતી હું.

સોદાગર.—એ ક્યા ક્રિયા એ માહર.

[સીરીનને તસવીર લેકર દેખના ઔર આસીક હોના.

સીરીન.—વા વા તસવીર ક્યા ખુબ બની હૈ અજબ,
બનીહૈ અજબ વા બની હૈ અજબ;—વા વા
ઘસિકે દેખેસે તો અબ મુજપે હુવા ક્યા ગજબ,
મૈને દેખી એ અબસ મૈને દેખી એ અબસ;
વા વા તસવીર ક્યા ખુબ બનીહૈ અજબ.

છોડદે ડરકી ખાત મીઆ.—એ રાહ.

સીરીન.—દીલ તો હુવા ખૈતાબ મેરા અબ દીલ તો હુવા ખૈતાબ,
ઘસિકે ઉસકે દીલ ચે મેરા જલ જલકે હુવા કબાબ;
તસવીર હૈ હૈ દેખતેહી જાન-હુધ ખેકલ,
ખુદાકે લીએ એ સોદાગર મુજકું વહાં લે અલ;
તેરેહી ખાઈસિ એ સોદાગર એક નજર દેખું,
એહસાં તેરા મરતે દમ તક કબી નહીં ભુલું—દી૦

ખાબ ૧. પરદા ૪—રસ્તેકા મસખરા.

મસખરા.—સલામ અલેકુમ કહો અજુબે રખતે કુછ પેછાન,
મૈતો તુમકો ખુબ પેછાનું ઔર તુમતો હુવે અંજાન;
જહાંકે અંદર ખરેખે બાલે બુદે ઔર જવાન,
હરએક મુજકો દેખ કેહતા મૈ હું આદમખાન;
ઉમર ચે મેરી સાત દીનકી હુધ હૈ યારો આજ,
માકે સીકમસે પૈદા હોકર તુમસે કરતા ખાત;

એક દીનકા યાદ હે તુમકો તુમ આર મે સખ સાત,
 એક હાકીમકે પાસ ખડે થે સખ મીલકર સંગાત;
 ફીર ઉસને ઇનસાફ કરકે કેદ કીએ સખકો,
 નૌ નૌ મહીને કોટકી અંદર પુરે થે સખકો;
 સાત દીનમેં ફીરકે યારો વોહી જુલાવેગા,
 હર હરસે વો સવાજ કરકે હીસાખ લેવેગા;
 એસે અંજન હુવે અજુબે કીસકી નહી પેછાન,
 મે તો તુમારા બાઈ સગા હું સોચ કરો ઇસઆન;
 મૈરા વખત તો આખીર આયા જનતાહું ફીજહાલ,
 તુમેં સખ મુજકો માફ કરના ખેડો તુમ ખુસહાલ.

—0—

ખાખ ૧. પરદા પ—દરબાર ખસર.

ચોખદાર.—શહીનશાહ સુનએગા એ મહરબાન,
 કે સીશીકો શાહપુર લેઆયા યહાં.

ખાદશાહ.—કહાં હૈ વો શાપુર શીશી વો જન,
 ઉન દૌનુકો જલદી લેઆ બેઝમાન;

[સીશી બાર શાપુર સખ આને હૈ બાર ખાદશાહ
 લાજમ કરતા હું આપની માસુકકી.

ખાદશાહ.—આવો આવો એ મહરબાન આવો,
 આવો આવો એ દીલજન આવો;

(૧૨)

તેરી ઇસ્કકી આતસમે જલતા,
મુજપે બારીસ રેહમકા ખરસાઓ.

સીરીન.—મેરે નૈનુઆંકા તું હે તારા,
અપ્પ ગમ તું ન આ બંજારા;
દેખ તસવીર તેરી ઐ જાની,
મેં મીસલ હુઈ દીવાની;
ખીન દીદ નહી કુછ ગારા,
કુછ ગમ તું ન આ બંજારા;
તુમ પાસ મેરેતો આવો,
સીનિસે જરા લગ જાવો;
તુજ ખીના ન કીસે યારા;
કુછ ગમ તું ન આ બંજારા.

સખ મીઝકે.—સાદી તુજકો ચે હોવે મુઆરક અહા મેરે દીલદાર

ખતરે.—સાદી તુજકો

કુલહન હાંમે સીરીં માતીકે જોશી, હોવે મુઆરક યાર, ખતરે—સાદી
કુલહન રંગીલી ફુલા રંગીલા, વા વા અજબ ગુલજાર, ખતરે—સાદી
છોટે ખડે સખ કરતે હે ખુશીઆ, દેખ તુજે સરકાર, ખતરે—સાદી
આંદશી ગોરી હુરકે જોશી, તુજકો મીલી ચે નાર, ખતરે—સાદી
વસ્ત્ર હસીકા અમે સાહ ખુશર હોવે તુજે હરખાર, ખતરે—સાદી

પા લુચું કર નેરી.—ચે રાહ.

બાદશાહ.—આસ આઈ બર મોરી યહાં સખ મીલ ગામ્મોને હોરી,
આસ આઈ બર મોરી.

ઉમેદ રાદીકી દીલથી મોરે આજ હુઈ સખ પુરી,
ધુમ ખુશીકી કું ના મચાવે,
હમ રાખ—આહા હમ રાખ તેરે હજુરી—આસ૦

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૬—જંગલ ૧.

ફરહાદ.—હાલે દીલકા મૈં યહાં કીસ્મે બોલુંરે,
અપના કદરદાં નહીં કોઈ પાગ રૈ—હાલે૦
ફતર તરાસનેમેં એસા હું ઉસ્તાદ,
એક દમમે કહી કોહ ફૈફુરૈ—હાલે૦

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૭—મહેલ.

કેવરૈકે આઈ બહાર મુલે કેવડા મગાદે.—ચે રાહ.
હબસી.—તેરે મુખડપે જાગે બહાર મુલે મુખડા દીખાદે,
કાલા કાલા મુખડા તેરા પીયારી,
મુજકો બતા એક બાર—મુલે મુખડા દીખાદે.
બુરકા તું મુખસે અપને ઉઠાદે,
બેહરા તું કર ધજહાર—મુલે મુખડા૦

(૧૪)

ખીગેર દેખે હુવા દીવાના,
તેરેકો એ ગુલનાર—મુજે
ધસકકી આતસસે દીલ મેરા જાની,
જલકે હુવા અંગાર—મુજે
મુજકો જલજાનેમે હાંસીલ ક્યા હોગા,
હરગીજ ન કર તકરાર—મુજે

હાસી.—મુખડા તેરા કાલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા,
આંદસે હૈ આલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા;
કાલા કાલા રંગ પીયારી હૈગા સખસે આલા,
મેરે દીલકો ચાલા ખીખી—મુખડા તેરા

હાસન.—અલ નીકલ તું મુખે પીટે કરતા કીસ્સે ખાત.
હાસી.—નહી મે જાગી આલા ખીખી મુખડા તેરા
હાસન.—જાતા હૈ કે નહી તું જાતા માંડે ફીર એક લાત.
હાસી.—નહી મે જાનેવાલા ખીખી મુખડા તેરા
હાસી.—કાહેકો એ ખીખી સાહેબ જીતીઆં મારતે હૈ,
મેતો તુમારા આલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા.
હાસન.—ખુશ તુજે અજમાયા મેને તું હૈ સચ્ચા આસક.
હાસી.—હા મેરી ગુલલાલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા.

આખ ૧. પરદા ૭.

કારીદા લાદે ખખર ચારકે આજનેકી.—ચે રાહ.

શીશીન.—ડ્યા સખળ અખ તલક લાયા ન કોઈ સીર નહી,
 ધરાકે બાએસસે મેરે દિલકો જરા ધીર નહી;
 કબસે ગએ શીરકે લેનેકો ઉસી અસમે પર,
 ફીરકે આએ ન કોઈ હાએ ડ્યા તકદીર નહી;
 ડ્યા કહે હાએ ધરી ફીકરસે હૈ દિલ હૈરાન,
 બહુદ આજને એસી ડ્યા કોઈ તદખીર નહી.

હયાં ડું ખડા હીંદુસ્તાની.—ચે રાહ.

સોહેલીઆ.—ચે ડ્યા હુવા તુજકો જાની ડું તું હુધહે હૈરાની,
 સીરકા અસમા દુર હૈ યહાંસે, ધરા લીએ હુધ દેર જાની;
 ડું તું હુધહે હૈરાની,
 એક પહાડ ખીઅમે આયા ખડાસા,
 ઉસે મરાહકી ન મીલતી નીરાની—ડું તું°

શાયર.—ધરા ફીકરસે દીલ ડું તેરા બેજર હો ગયા,
 ખેડે ખીઠાએ દિલ અખ રંજુર હો ગયા;
 એક સીરકે ના આનેસે તુમ હોગએ ખફા,
 ગર દો ધડી લગી તો ડ્યા ફીર ઉસે હો ગયા;

અસમા યહાંસે દુર હૈ તુમ સુનલો ચે કલામ,
 બાઝસકે એક ઢોહ બડા ખીચમે આ ગયા;
 ઉસ પહાડકે આનેસે ચે અસમા હુવા હે દુર,
 રસતા હે દુર ઈસલીએ કુછ અરસા હો ગયા.

સુન એ શાહજીન પીઆરે અરલાક.—ચે રાહ.
સીરીન.—સુન એ શાપુર બાત ચે મોરી કેહતી હું તુજકો,
 ઉસ અસમેકો પાસ સેહેરકે લાના હૈ ફૌરન મુજકો;
 જાળ વો અસમા યહાં આવેગા તબ હો મુજે આરામ,
 કોઈ એસા કોહકન હોવે કરે ચે મેરા કામ;
 કરે ચે મેરા કામ કે તોડ પહાડ વો ઈસ વખત,
 પહાડ વો ઈસ વખત કે તોડ અસમા હો ફીલવખત;
 અરે તાં હો મુજે આરામ—સુન એ.

સુન એ મોરે સજના જરા કાનદે.—ચે રાહ.
શાપુર.—સુન એ સીરી પ્યારી જરા કાનદે ચે મોરી બતિયાં,
 એક ફરહાદ કોહકન હૈ અપને સેહેરમે,
 વો હૈ સબકા ઉસતાદ તું જાનલે;
 અગર હુકમ હો તો જીજા લાવું ઉસકો,
 બજાવે તેરા ચે ફરમાન રે;
 પહાડ તોડ વો અસમેકો લાવેગા ઈસ જા,
 જાળ હો હુકમ ઉસકો ઉસી આનસે.

(૧૭)

બેત.

સીરીન.—ઐ શાપુર ન કુછ દેર અપ્પ તું લગા,
ઉસ ફરહાદ કોહકનકો જાવદી ખુજા.

શાપુર.—ખહોત અછા જાતાહું ઐ મેહેરખાન,
ખુજા ઉસકો લાતાહું ફેરન યહાં.

ખાખ ૧. પરદા ૮—જંગલ ૧.

તુજે મે સનમ બેવફા જાનતાયા.—યે રાહ.

ફરહાદ.—યે દુનયામે ના સીજ ફરહાદ હું મે,
ઘોર કોહકનકે ફંદમે એક ઉસ્તાદ હું મે;
વલે કોઈ કદરદાં નહી કોઈ મેરા,
ખસી ફીકરસે આહ નાશાદ હું મે;
હુનર ખુખ રખતાહું લેકીન કરે ક્યા,
વલે ગેરખાંહાંસે ખરખાદ હું મે;
ખુદાયા તુઈ મેરી રાજી રસાં હૈ,
હમેરાં તેરી મરજીપે શાદ હું મે.

આજ ગમકા હુવા આસકારા.—યે રાહ.

શાપુર.—ખખતકા ભાઈ તેરા સીતારા,
આજ અંમકા હુવા આસકારા;

(१८)

बलतुं इरहाद अण मेरे हमरा,
तेरा हुवा मेहेलमे पुकारा;
शीरी सेहलदी है अक मेहेलमे,
उसको काम पडा अक आडा;
सीवा तेरे न हुगा वा कीससे,
हुगा वा काम अस तुनसे सारा.

[मन्दा.]

—0—

आप १. परदा ८—आग.

शीरीन.—ये असमेकी डीकरने बुनको मारी,
लगा है तीर मेरे दीलमे कारी;
यहां अणतक न आवेगा ये असमा,
रहेगी दीलमे मेरे नैकरारी;
गया सापुर नहीं अणतक वो आया,
ये कयुं छतिनी छडी उसे न गुजरी.

—

हम नोगी हुवे है मेहेलमे.—ये राह.

सापुर.—कोहकनको में लेआया हुं उस कामके लीअे,
इरमाअे नणांसे छसको वो काम अण,
नलदी करे वो काम ये छनआमके लीअे.

—

(૧૪)

ક્યા મુસીબત ખેંચ કર.—યે રાહ.

શીશીન.—હાલે દીલ અપ્પ કીસતરાં તુજસે છુપાના ચાહીએ,
જસ સખખ તુજકો જુલાયાહે વા કેહેના ચાહીએ;
તોડકર ઉસ પહાડકો ઉસમે ખના તુ એક નેહેર,
ફીર નેહેર ઉસ અસમેસે યાંપર લેઆના ચાહીએ;
તાં મીલે સખ શેહરકે લોગુકો ઉસસે ક્ષમિદા,
ધસલીએ ધસિ શેહરકે અતરાફ ખતાના ચાહીએ.

ફરહાદ.—જન્મો દીલસે કરેં તેરા કામ કામ કામ,
તરફ પાહાડકે અપ્પ હું મેં જતા,
દિલપે રખ મે અલા તેરા નામ નામ નામ;
પહાડકો ફેડકે અસમાં લેઆગિ,
મેં તો હીકમતસે લા ઉસે ઠામ ઠામ ઠામ.

આખ પહેલા તમામ હુવા.

—૦—

આખ ૨. પરદા ૧.—જંગલ.

ફરહાદ—તેરા કપ વસ્ત્ર હો હાંસીલ મુજે અપ્પ ઐ અરે સીરી,
મરી સીરી મરી સીરી મરી સીરી મરી સીરી;
ખીગેર તેરે ચે કુનયામે મેરા જના તો મુસકીલ હૈ,
તુલખ કાલીખમે હુધ હૈ જાં મુજે ઐ મરી સીરી;

(૨૦)

તેરા જળ દીદ મેં દેખા હવાહું તપ્પસે દીવાના,
અપ્પ ધન આપ્પસે કાં દેખું તુજે અપ્પ ઐ મેરી સીરી.

સીપાર્ધ.—સુન ઐ કોહકન ખાત ચે મેરી અપ્પ તું કાન ધર,
અસમા તૈયાર હવા કે નહી ખોલ તું સરખસર;
મુજકો મહેલસે સીરીને અપ્પ ભેળ હૈ ઈધર,
ખોલો તુમ ઉસી તરાહ સુનાઉ જા ખપર.

ફરહાદ.—અપ્પ જા મહેલમે કરદે તું ચે સીરીકો ખપર,
અસમાં સપ્પ તૈયાર હૈ વો દેખે આન કર. ..

—૦—

ખાખ ૨. પરદા ૨.—મેહેલ.

સુન ઐ મેરી રાહજાદી.—યે રાહ.

સીપાર્ધ.—સુન ઐ ખાત દીલસે મેરી સુન ઐ ખાત દીલશે,
દેહતા હું ખપર યે જુનાખ કીજીએ નજર—સુન૦
અસમા વો સારા તૈયાર હવા હૈ,
દેખીએગા આપ્પસે આર અલીએગા ઉધર.

આજ પાર્ધ ખુસીકી નીસાની.—ચે રાહ.

સીરી.—આજ મેં પાર્ધ ખુસીકી નીસાની,
ખુસીકી નીસાની ખુસીકી નીસાની—આજ૦
અસમાં ખતા હું દેખું મેં જાકે,
સુનકે મેં તેરી જાખાની—આજ૦

—૦—

પાપ્ય ૨. પરદા ૩—જંગલ.

સીરી.—તુજકો શાખાસ મેં ક્યું ન પોણું રે,
 દીલકે મકસદકો જો મેં પાઠિરે—તુજકો
 અજબ હીકમતસે અસમાં તું લાયા,
 તેરી શીફત ક્યું ન ગાઠિરે—તુજકો
 માંગ તું અપ મુજસે ડ્યા માંગતા હૈ,
 મકસદ તેરા મેં ખર લાઠિરે—તુજકો
 હીરે વો મોતી લાલો જવાહીર,
 ચે સખ તુજકો દીલાઠિરે—તુજકો

અગર ગફલતસે ખાજ આપદ જફાકી.—ચે રાહ.

ફરહાદ.—નહી ઈનઆમકી દીલમે હવસ હૈ,
 ફકત દીદાર તેરા મુજકો ખસ હૈ;
 ન લાલો હીરે મોતી મુજકો આપ્પે,
 તેરેહી વસ્લકી મુજકો ગરજ હૈ;
 મૈને યે દીલ ચે તેરા ખુશ ક્રિયા હૈ,
 મુજે ખુસ કરના ચે તુજપર ફરજ હૈ.

યેતો મજનુખ હોગા દીવાના—ચે રાહ.

સીરી.—તું યે હો કરકે ઐસા સીઆના,
 જાકતા ક્યું હૈ તું મીસલે દીવાના;

(૨૨)

તુને મુજકો નહીં કુછ પૈછાના,
મુસકીલ હોગા તેરા યાંહાંસે જાના;
લે યે મજહૂરી ખનજ સીઆના,
મત યે ઇસ્કકા કરતું બહાના;
ગર યે શાહા મુનેગા અફસાના,
તેરા છોડગા નૈ વો નીસાના.

પેલી રાહ.

ફરહાદ.—છોડ સીરીન યે મુજકો ડરાના,
તેરે પીછે મુઝે હૈ મરજના;
તુજ ખીના નર્હ હૈ મેરા હીકાના,
રહેમ આ તું જરા મુજપે જાના;
તેરી મુરતકા હુવા મે દીવાના,
ઇસ્કકા હૈ યે દીલપર નીરાના;
તુજ સમેકા હુવા મે પરવાના,
અખતો લાજમ મુજે હે જલ જાના.

અલ ગોરીયુકે સાજન.—યે રાહ.

સીરીં.—હે કોઈ હાજર હૈ કોઈ હાજર જલદી તું આ,
ઇસકો ખાહીર લેજ—હૈ કોઈ હાજર
કોહકન યે મુવા દીવાના હુવા યે જો ખડા,
ઇસકો ખાહીર લેજ—હૈ કોઈ હાજર

(૨૩)

ધસિ આતસે ઉલકતને ક્યા આગ લગાદી.—યે રાહ°
ફરહાદ.—આસીક હું મે તેરા ઔર તલખગાર હું સીરી,
ધસિ ફંદએ ઉલકતમે ગીરકતાર હું સીરી;
સુરતકો તેરે દેખ તરસતા હે મેરા જી,
તરસાના મેરે દીલકો મે દીલદાર હું સીરી;
મેરેહમી ન કર મેરે ઔર જુલમો જફાયે,
ખેજુલમ તેરે ઈસ્કકા ખીમાર હું સીરી;
અખ વસ્લકી દારે યે તેરી મુજકો ખીલાદે,
તાં હોવે સફા ધાયલે દીદારકો સીરી.

અરી જોગન આ દરદગી.—યે રાહ.

સીરી.—અરે આ સીપાઈ તું ઈસકો લે જી,
યહાં પાસ જંગલમે જી છોડ આ;
યે દીવાના હૈ ખાત ઈસકી ન સુન,
લે જી તું યહાંસે ઈસે ખે સુખુન.

બાબ ૨. પરદા ૪ થા.—પહેલા જંગલ.

અરે જુલ જુલ સારારા.—યે રાહ.

ફરહાદ.—અજબ ધનસાફ ક્રિયા તુને મેરા અખ ઐ મેરી સીરી,
ન આપા આફ તેરકો ખુદાકાબી અરે સીરી;

(२४)

कराकर काम मेरेसे और मेरा दीव लीया तुने,
 डीया जद हाल ये मेरा तुने अज्य मै मेरी सीरी;
 जुदाघसे तेरे ये दीव तरफता हैगा कालीजमे,
 कहां अज्य देखने पाऊ तेरेको अज्य अरे सीरी।

—o—

आज्य २. परदा ५ भां—दरबार.

शीयाई.—सुनीअे जुनाय हाल कहातो नही जाता,
 लेकिन हजुरसे कुछभी छुपाया नहीं जाता;
 अक सज्ज है जंगलमें धसिम उसका है इरहाद,
 खेता है नाम सीरी सुनाया नहीं जाता;
 जंगलमें सभी शहरा उठा धसकका उसके,
 सीरीये वा आसीक है जाता नहीं जाता।

आइशाह.—आत ये तेरी आत ये तेरी,
 सज्ज में जनी अज्य तुं सुन मोरी लेकर आ उसको—आत०
 अज्य तुं ज उस ठार करना दर अज्य तुं पार—लेकर आ तुं उसको।
 रज्ज भरल मोरी रज्ज भरल मोरी—आत ये तेरी०

—o—

आज्य २. परदा ६ भां.—जंगल.

हमतो आसीक हुवेछे दीवाने.—ये राह.

इरहाद.—हमतो सीरीके हैगे दीवाने,
 जीना सीरी नही कुछभी जाने;

(૨૫)

ફીરાક ઢીજરમે સીરીકે જાન જાતી હૈ,
 ખીના ઉસકે ન કુછ સૌ મેરેકો બાતી હૈ;
 યે રહ્યાદમે ઉસકે તલમલાતી હૈ,
 ખીગેર પાનીકે મછલી જુ તરકરાતી હૈ;
 રાત દીન હમતો ઉસકો પૈઝાને,
 ખીના સીરી નહી કુછખી જાને;
 ઉસકે ધરકને મુજકો ખનાયા દીવાના,
 ઉસકે સમઝે હુસનકા હુવા મેં પરવાના;
 મુજેભી હૈગા અપ્પ લાજુમ ઉસપે જલજાના,
 વલેં એક ખાર ઉસે દેખ અપ્પ લો મરજાના;
 હમકો લગતે હૈ અઝે વેરાને,
 ખીના સીરી નહીં કુછભી જાને.

સીપાઈ.—અખતકા તેરે તારા અમકા અલ સીરીં જુલાતી મેહેરખાનરે,
 બહારે અલ સીરીં જુલાતી મેહેરખાનરે;
 સંગ તું મેરે અલ એ ફરહાદ,
 અપ્પ ન દેર તું કર ઈસી આનરે.

રહ્યાદ.—મુજે સીરીંને જુલાયારે મુજે સીરીંને જુલાયા,
 એક ખાર નીકાલકર ફીર હૈ જુલાયા;
 દીલમે રહેમ ઉસકે આયારે—મુજે સીરીંને જુલાયા.

(२६)

प्राप्य २. परदा ७ मां—हरपार.

असह.—अरे आसीक केह तुं तेरा नाम क्या.

इरहाद.—मेरा नाम इरहाद है आदराह.

असह.—अता कानसा है वा तेरा वतन.

इरहाद.—मेरा मुलक है धरि क दारे महन.

असह.—तेरे मुलकका कान है आदराह.

इरहाद.—है सुधतां मेरा धरि क जल्ले धला.

असह.—तेरे मुलकके शाहका है नाम क्या.

इरहाद.—है नाम उसका सुन धरि क आ आदराह.

असह.—तेरे मुलकके लाग आते हैं क्या.

इरहाद.—वा आते जगर जुंन और आ हवाह.

असह.—तेरा मुलक कैसाध आयाह है.

इरहाद.—हरअक मरद व जन वांका इरयाह है.

असह.—तेरे मुलकमे कोहि आवे गनीम.

इरहाद.—तो मेराक वा हार आके भागे रहम.

असह.—भला कैसी है वांकी इज और नवान.

इरहाद.—हैं अस्थार जुंन और आहले कीगां.

असह.—वा हथयार रहतेहैं कैसे सीपाह.

इरहाद.—अक तेगे कीगां दुसरी नेने आह.

असह.—वहां लाग क्या करते कारीगरी.

इरहाद.—वहां डलकृत करते हैं और दीलजरी.

असह.—है डलकृतमें सज्जी और नेहमत तमाह.

ફરહાદ.—હૈ આસીકો રાહત ઉસીમે મુદામ.

અસર.—તું રેહતા હૈ ગમગીન ક્યું દીલ હુજી.

ફરહાદ.—મેં ગમગીન રેહતા મળા ઈસ સીરીં.

અસર.—બલા ક્યા તું આસીક હૈ સીરીંકા ક્યા.

ફરહાદ.—જી હાં સદ મુકર જાતે યાકે ખુદા.

અસર.—યે નાહક ક્યું જાન અપની જોતા હૈ તું.

ફરહાદ.—નહીં આસકીમેં તો હોતા હૈયું.

અસર.—અરે સીરીં આસ હૈંગી ઓરત મેરી.

ફરહાદ.—વો હૈ મેરી મામુક ઓર દીબખરી.

અસર.—અરે કોઈ હાજીર હૈ અબ જલદી આ,

ઈસ કંમળજીકે સરકો દેતું ઉડા;

નહી કૂછયે રખા હૈ મેરા ખતર,

અજબ કરતા ખાતેં યે અખરો અખર.

શાપુર.—બેહતર હૈ મારો યા રખો મુજાર આપ હો,

લેકીન અબ ઈસ ગરીબકે સરદાર આપ હો;

યે હૈગા બેકમુર ન કીસીકા ગુનાહ કિયા,

ગર મારોગે તો આહ ગુનેગાર આપ હો;

સબમેં તુમારા નામ યે બદ હોએગા રાહા,

ઈનસાફ કૂછ કરો કે અબ સરકાર આપ હો;

બદલેમે ખુન ખુનકે લેનેકા હૈ હુકમ,

બેસર આ ઈસકો મારો તો બદકાર આપ હો;

પુનરંગ તુમારે નૌસેરવાંભી તો હો ગમ્મે,
ઉતકે હી પેરવીયે અમલદાર આપ હો.

અસર.—વજીર ધસ વખ નસીહત તું મેરકો જો ચે ના કરતા,
તો મેં ખેરાક ધસકિ ખુનમે યે હાલ બરદેતા;
તુ અપ તદખીર કોઈ એસી નીકાલતા કે યે હો નાખુદ,
નહીં તો ધસકે તૈંઈ ખોલો યહાં ચે હું મે જર દેતા;
અરે આસીક તુ લે ચે જર ઔર સીરીકા ખીયાલ અપ છોડ,
નહીં તો જનતૌહૈ તું તેરકો દમખ ખુદ કરતા.

કૌઆ જરા ખનસીઆ ખજનજરે.—યે રાહ.

ફરહાદ.—આ ખીના સીરીં મોહૈ ન કુછ ચાયેરે,
દીલ તો ચે હૈ ખેચેન આ ખીના સીરીં મોહૈ;
તોરે યે જરકો આગ લગાદે કિય મેં કરે યે માલ,
યે જુઆ મેરા હદ થઅરાઅરે.—આ ખીના.

ધ્યા કહે હાલત હમારી.—યે રાહ.

શાપુર.—સુતયે એક તદખીર નાદર હમ તુમે ખતલાતૌહૈ,
ખાખમે ફરહાદકે અસ તુમકો યે જતલાતૌહૈ;
તાં વહાં કે વાં ચે મર જાવે ન આવે યાં કબુ,
એસી હમ એક અકળ ધસ જપર સુતો ખડવાતૌહૈ.

असह.—ओलो वो तदणीर ज्या हैं नलद तुं नलीर करे,
 है रन मेरी ये तुमको नोके तुम करमातेहैं—सुनये
 ये पहाड नंगी पडा है आसमांसे नो लगा,
 धसके पाधससे हर ओके धनिसान नोहमत पातेहैं;
 और नो नो काइले मुलकुंसे आते हैं यहां,
 वाभी कंधं कंधं कोसुके कुय कर यहां पेआतेहैं;
 धसलीये हम कोल देते हैं धसीको धस तरांहे,
 तोड नो धस कोहको सीरीं धसे दीलवाते हैं.

आदशाह.—अनप तदणीर ये वाह तुमने कहीहै,
 मेरे दीलकोभी यारे अच्छी लगीहै;
 ओ आसीक तुं धस पातपर है ज्या राण,
 के नो पात झीलहाल तुमने सुनीहै;
 अगर धस पहाडको करेगा तुं नापुद,
 तो उस वक्त समय जन सीरीं तेरी है;
 अगर है तुं राण तो ले कोण देता,
 येही पात उपर नो तुने सुनीहै.

राम तोरे नामकी धुम मयाध—ये राह.

करहाद.—साहा तोरे पातको हमने सयाध,
 नोके तुमने—नोके तुमने ये मुनको सुनाध—
 साहा तोरे पातको.

(३०)

झाल जे ये तुमने भुजको दीयाहै,
 धससे न तुम झीरना भाई,
 सीरीकी आतीर सरपर ये भेने,
 नेहमत और सखी उठाई—साहा तोरे०

आप्य २, परदा ८.—पहेला जंगल.

झरहाई —देयाहुं तुने जयसे तेरी याद है सीरी,
 दील और जयांपर तेरी इस्माई है सीरी;
 उया नाम तेरा हैगा पीयारी मेरी जनी,
 झुरजान तेरे नामपर झरहाई है सीरी;
 है गाल गुलाबी तेरे आं होई है सीरी,
 और आंते जयां सीरीकी सय याद है सीरी.

आप्य २, परदा ८.—जंगल.

झरहाई.—धरककी आतसको आप्य दीलसे जुलई कीस तराई,
 आग दर्यामे लगी उसको जुलई कीस तराई;
 मैं मेरी सीरी में तेरे दीधका बुस्ताकहुं,
 आप्य दुपारा देखने तुजको में पाव कीस तराई;
 मैं दीयाकर तुने सीरी दीलतो मेरा ये गर्ह,
 आप्य तेरेसे मैं पीयारी दील छुडाई कीस तराई;
 वास्ते तेरे मेरेको ये पहाउ है तोडना,
 ऐसे जंगलिकी में आप्य तनहा गीराई कीस तराई.

ખાખ ૨. પરદા દ.—શીરીકા મહેલ.

સેદ્દાશીઆં.—અરી સીરીં ચે ખાત તું મેરી સુન,

વો ફરહાદ ખીઆરા આશીક તેહારા

ઉરપે યુજરા કયા સીતમ—અરી શીરીં ચે ખાત તું મેરી સુન.

પહાડ તોડનેકો ભેળ હૈ ઉસકો,

સાહને ચે કર કોલ ખચન—અરી શીરીં ચે ખાત તું મેરી સુન.

તોડ ચે પહાડકો શીરીં હું તુજકો,

ઐસા કીયે હૈ સુખન—અરી સીરીં.

ધસી કોલ ઉપર રાજ વો હોકર,

આશીક ગયા કોહકન—અરી સીરીં.

તેરીહી ખાતીર ઉસનેહી સરપર,

ખેઆ ચે રંજે મહેન—અરી સીરીં.

ડુખકર દીલમે મેરે તીરકા પેકા ન રહા—ચે રાહ.

શીરીં.—તેરી કુછ કદર મેને આહ ન જાની ફરહાદ,

રેહ ગઈ દીલપે મેરે આહ ચે નીસાની ફરહાદ;

જેહમત ઔર રંજ સુસીખત યે ઉઠાકર પીઆરે.

ઔર મેરે પીછે તું કરતા હૈ જવાની ખરબાદ;

યુજકો લાજમ નહીં મૈં ઐસ કરું મેહલુંમે,

ઔર તું જંગલુંમે કરે શાર ફીગાંની નાશાદ;

ખાખ તું એક થોડા મેરે વાસ્તે લારી જલદી,

તાંકે મૈં જા ઉસે દેખને જાની હો સાદ.

ખાખ દુસરા તમામ હુવા.

આખ ૩. પરદા ૧—જંગલ.

સીરી.—ક્રિયા યહાં તું કર રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન,
 નામ સીરી લે રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 દેખ ઐ ફરહાદ તું મેરી તરફ કરકે નજર,
 બેખબર ઇંધું હો રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 દેખ કર તેરકો ઐય ફરહાદ મેરા દીલ યહાં,
 હાથે કેસા જલ રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 સીરી સીરી કરતા ઇંધું હૈ લે મે અખ આઈ યહાં,
 જીસકી ખાતીર મરરહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 ઐ મેરે ફરહાદ પીઆરે દીલતો મેરા રાત દીન,
 યાદ તેરી કરરહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન.

યે તો મજનુકે જૈસી આવાજ—યે રાહ.

ફરહાદ.—યે તો સીરીકે જૈસી આવાજ મેરે કાનુમે આઈ,
 ઐસે પહાડુંમે સીરી કહારે આવે કેસી તોરે પાસ.

સખીઆ તોરી નયની ઝુમકેદાર—યે રાહ.

સીરી.—ફરહાદ તોરી સીરી મૈ દીલદાર—આ ફરહાદ તોરી.
 ઈધર ઉધર તું ક્રિયા દેખતા હૈ,
 આ મે તેરી ધનવીજર—ફરહાદ તેરી સીરી.

तेरेही आतीर नंगलुमें आध,
छोडके सय धरपार—इरहाद तेरी सीरी०
नीचे पाहाडके दप में पडी हुं,
नलदी तुं आ यक पार—इरहाद तेरी०
शाही में छोडके नंगलुमें आध,
करने तेरा दीदार—इरहाद तेरी०

[सीरीको देणकर इरहाद भेला म होकर गीरता है अ०
सीरी उसको सोर गोद रपकर उसको हुमयार
करती है और उठाती है।]

उठो परभात समर ये श्री गनेस देवा—ये राह.

सीरी.—अरे इरहाद उठीये मेरे जगरके नानी,
सीनेसे लगायो अप्य करे मेहेरपानी,
दप तुमको में भेलास होती हुं दीवानी—अरे इरहाद०

धस आतसे उलकतने ज्या आग लगादी.—ये राह.

इरहाद.—तुं सीरी है तो में तेरा भस्ताना हुं सीरी,
तुं समआ है तो में तेरा परवाना हुं सीरी;
तेरे हुस्नके पागको में दप हुं समस्त,
जुलजुलकी तराहु तेरा में दीवाना हुं सीरी;
आगे ये तेरे समसे कमर हैगे समेसार,
मेली तो तुन दपके आधना हुं सीरी.

સીરી.—તું મેરા જનો જીગર થા મુજે માલુમ ન થા,
 વુજમે ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા,
 તેરાહી ઇસ્ક મુજે ખેચકે લાયા ધરસે,
 વુજમે ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા.

ખેચન સુત ન જાઓ મૈયાં—રાહ.

ફરહાદ.—સુત તું સીરી પીયારી મેરી સુત તું સીરી પીઆરી,
 દેખ મેં વુજકો હૈરત હુવા કૈસે તનહા આઈ યહાં,
 એસે જંગલ પહાડુ અંદર કૈસા મેં તું પાઈ નીસાંન.

સીરી.—સુત ઐ ફરહાદ પીઆરે મેરે સુત ઐ ફરહાદ પીઆરે,
 ઇસ્કમે મેરે તબા હુવા તું ચેરીસે સુત કર મેં ફરહાદ,
 ધોડે ઉપર સ્વાર હોકર આઈ ભટકતી મેં નારાદ.

ફરહાદ.—તું તો જાલીમ સખ્ત વ દીલ થી કૈસા રહીમ આયા યે વુજે,
 કામ મેરેસે લેકર વુને બદલાલ કર કાડીથી મુજે.

સીરી.—જાહીર વુજકો દુર ક્રિયાયા ખાતી ન દીલસે દુર ન થા,
 વો તો વુજે અજમાયા મેંને અખતો મેરે તું દીલમે ધરા.

ફરહાદ.—નહીં નહીં યે ખાત ન માનું મુજકો ખુબ માલુમ હુવા,
 દેખ મેં કેહતાહું યે વુજકો ઇસપર તું અખ કાન લગાડ

सरत डीआ में तेरे आवींसे डिसकी तूं सुनकरे आत,
ओतने आया सरत जे ये में तय तूं आधि मेरे पास.

इरहाद.—नहीं औ इरहाद दीजमें तेरे वलम ये गुजरा जेहुदा,
जलके मेंने सुनाये तेरा तयसे हुवा दीज मेरा पुरा;
छिड़की आतरा लगी है तनमें गैरतने कीर जेरा डीआ,
आसोक पीआरा समे छिड़ने जेहुं मेंये मेहुंमे किया;
छरी गैरतसे सुन औ पीआरे आछहुं में तेरे पास,
आज में यहासे कहीं न जल रहुंगी दीन देत तेरे साथ.

इरहाद.—आभी में तुजको नहीं रपुंगा पीआरी हो दीन सपर तूं कर,
पहाड ये तोडना थोडा रहा है सरतसे जतुं तुजको मगर;
आभी अगरे में रप्ताहुं तुजको होवीगे अदनाम आपन,
छरी सपयसे पीआरी अय न धतना अय तूं मान सुपन.

सीरी.—अर पीआरे केहनेसे तेरे जतीहुं में औ इरहाद,
लेकिन ये काम आज सभी तूं पुरा करतां होवे शाद.

इरहाद.—जहोत अछा पीआरी सीरी अय तूं नहीं कुछ धमराना,
आजके आज में पुरा करके आताहुं में कल जना.

સીરી.—તેરી જીદાઈ મેરેકો ફરવાર હૈ ફરહાદ,
 અપ્પ છોડકે જાના તુને બેકાર હૈ ફરહાદ;
 અપ્પ તેરે ખીના નહીં એન પડેગા,
 મેરે ગલેકા એક તુંઈ હાર હૈ ફરહાદ;
 બિન તેરે નહીં કોઈ મેરા જાન ઓર જીગર.
 ઇસે બેકસીમિં તુઈ મેરા યાર હૈ ફરહાદ;
 અપ્પ જાતીહું જલદી તુમ મેરે પાસ આઈઓ,
 બસ જાતે જાતે ઇતનીહી તકરાર હૈ ફરહાદ.

[જાના સીરીકા ઓર અફસોસી કરેનો ફરહાદકા.

ફરહાદ.—મુજે છોડ સીરીં યહાંસે ગઈ હૈ,
 કે જાપમીકો તાજા જાપમ દે ગઈ હૈ;
 યે દીન આજકા કેસા જાવેગા મેરા,
 મુજે-દાગલી જરાં નયા દે ગઈ હૈ;
 મજેમેં મેરા કામ કરતાયા યારો,
 મુજે ઓર વેહસી ખનાકર ગઈ હૈ;
 અપ્પસ મૈને કયું ઇસકો જાનેકો દીતી,
 અરે આહ મુજસે ખતા હો ગઈ હૈ;
 અપ્પરા હૈ યે અપ્પ તેરા પસ્તાના ફરહાદ,
 તું કર કામ અપના વો સીરીં તો ગઈ હૈ.

બાબ ૩. પરદા ૨.

ફહું ડયા ફલકકા સતાયાહું મેં.—યે રાહ.

બુઢી.—મેં બુઢી એક એ યાર મફારહું મેં,
 જહાંમે કુટનીયુંકી સરદારહું મેં;
 મેરે જૈસી કુટની નહીં કોઈ જહાંમે,
 હરએક દાવમે એક અપ્યારહું મેં;
 સભી બેલ બેલી મેં કુનીઆકે અંદર,
 હરએક દાવમે સખસે હુસયારહું મેં,
 કીસીકો રૂલાઈ કીસીકો હસાવું,
 એસે કામુંમે ખુબ ખબરદારહું મેં.

—o—

બાબ ૩. પરદા ૩.—દરબાર.

સીપાઈ.—સુતએગા અરજ મેરી જરા આપ કાન ધર,
 ફરહાદકી ખાત ફેહતાહું યે તુમકો સરખસર;
 ફરહાદને પહાડ વો સભી તોડદાલાહૈ,
 બાકીકા તોડ આજ વો અખ આવેગા ઈધર;
 અખ કુછ ધજાજ કીજીએ જલદી જહાંપના,
 વર ના વો સીરીં જીતકે લેજએગા મગર.

—

બાળ બેઠકે તેર જુલા લારી—યે રાહ.

ખસર.—અબ કુછ તદખીર કરે ઐ વજરેરે,
 ઐ વજરેરે ઐ વજરેરે—અબ કુછ તદખીર
 અબતો યે સીરી મોરી લબવે,
 ઇસકે સખબ અબ તુમ દૌરેરે—અબ કુછ તદખીર કરે.

શાપુર.—સુન આપ સાહા યે અરજ હૈગી મોરીરે—સુન ઐ આપ
 અપને સેહેરમેં ઐક હૈગી કુટની,
 વો હૈ ચાલાક અબબ જુડીરે—સુન ઐ આપ સાહા
 કામ વો ફરહાદકા પુરા કરેગી,
 ગરબે વો આવે હજુરીરે—સુન ઐ આપ.

ખસર.—અછા ઐ સાપુર ઉસ જુડીયાકે
 જલદી જુલા અબ જરેરે—
 સાપુર.—સુન ઐ આપ સાહા.

—0—

બાબ ૩. પરકા ૪.

જુડી.—મોરે જોખનકી ગઈ સખ હાડ—બહારે મોરે જોખન
 જવાની ગઈ મોરે આયા જુડાયા,
 તનતો હુવા મીસ્લે ખાર—બહારે મોરે.

(૩૯)

હરકોઈ મેરેકો દીલસે યા માહતા,
જખકે મેંથી ગુલનાર—બહારે મોરે.
અખ ધરિ જઈફીમે અપ્પા હૈ બેલી,
કોઈ ન હોતા હૈ યાર—બહારે મોરે.

સાપુર.—તેરેકો અખ અરી જુદીઆ સહીનશાહને જુનાયા હૈ,
કે એક કામ સજ તર ધરિ વજત ઉસકે પૈરા આયા હૈ;
ન કર અખ દેર તું અલ જલદી તેરે ખીન કામ ન હો કીસ્સે,
ઈસી બાઈસ તેરેકો મૈને યે સગ આ સુનાયા હૈ;
અગર યે કામ તું કરૈગી તો ઈનઆમ ખુબ પાવેગી,
તું કર જલદી ન કર તકશર યે તેરા કામ આયા હૈ.

બાબ ૩. પરદા ૪.

સાપુર.—સહીનશાહ સુનયે તુમ ઐ મેહરબાન,
મેં જુદીઆકો લેકરકે આયા યહાં;
ઈસે અખ જખાંસે તુમ ફરમાઈએ,
કે વો કામ ફરહાદકા બેચુમાં.

જે તુંઈ મુલન—યે રાહ.

અસફ.—સુન તું ઐ જુદીઆ સુન તું ઐ જુદીઆ તુજકો યે બેલું,
' રાજે જો દીલકા હૈ મેં તુજસે બેલું—સુન તું.

(४०)

अक आसीक है सींसीका नाम उसका इरहाद,
 कोछ तरकीबसे मारते तुं उसको—सुन तु औ छुटीआ०
 हरअक मकरसे उसको तुं मारे,
 धनआम जेहद—धनआम जेहद दीलाडि मे तुलको—सुन तुं०

अरे लाल देव—ये राह.

छुटी.—साहा कुछ तुं दीलमें न आ आपने गम,
 में इरहादको मारे छुटाकी कसम;
 कसम आके केहतीहुं में ये सुजान,
 तुम देजो में किया करतीहुं मकरे इन.

आप उ. परदा प—लंगल.

छुटी.—कोछ धडीभरमें में इरहादको न मारतीहुं,
 जले हुनआसे उसका नाम में न कहाउतीहुं;
 में वो कूटनी हुं नमानेमें न होगी कोछ,
 सत्यही केहतीहुं नहीं लाइ जरा मारतीहुं;
 आप में नतीहुं वहां न ये वो इरहाद होगा,
 और वहां मकर वो करतीहुं जे में धारतीहुं.

(४१)

आप ३.—जंगल.

अरेरे सुं यधुं पंधु माहरा.—ये राह.

पुढी.—अरेरे या पधु ये है इया गनप,
मेरीरे जनपर हुवा इया अपस;
अप में किया कई इहां नजरे,
न तो जेहेर पाके भरनजरे;
अरेरे इलाक ये क्या तुं कीया,
मेरेपे रहेम न कुछ तुं कीया;
अनप तुं कीया ये जुलमा नका,
अरेरे हाअरेरे अरे या पधु;
जेगेर तेरे आह औ सीरीन अप,
ये जुना मेरा अपस है अपस.

राधा तोले आलन मोटे गोण.—ये राह.

इरहाद.—पुढीआ इधुं तुं राती है पोक पोड,
सीरपे तोरे दुःअ किया पडा है मुनसें तुं केह मुक छोड—पुढीआ

पुढी.—इया हाल कहुं में तुनको सीरीने दगा की मुनसे,

इरहाद.—इया दगा है उराने किया,

पुढी.—में तुनसे कहुं इया बधा,

ફરહાદ.—બોલ બોલ જરા તું મુજસે,

બુઢી.—સીંચીને દગા કી મુજસે,

બુઢી.—મં તો સીંચીકી હુંગી દાઈ,

ફરહાદ.—ક્યા દગા તું ઉસે પાઈ,

બુઢી.—હૈરે હૈરે મરી કુનીઆસે,

સીંચીને દગા કી મુજસે.

ફરહાદ.—દરદ ગમ જનન મન ઐ સીંચીં આ સનમ,

મુજકો છોડ મરગઈ ક્યા હુવા યે સીતમ;

ઐ સીંચીં ડાલગઈ તું મુજપે કોહું ગમ,

આસસે ખેઆરા કર તું ગઈ ખેરહમ;

તુજ ખીના જીવદગી મેરી હુધ અપ બસમ,

તેરેહી વસ્ત્રકી ઉમેદમે ઐ સનમ;

માત દે યા ખુદા મેરેકો ઈસહી દમ,

તાં મેરી સીંચીંસે જ મીલું હો ખહમ.

બાબ ૩. પરદા ૬—મહેલ સીંચીંકા,

સીંચીં.—આયા નહીં ફરહાદ પિયારા આયા નહીં ફરહાદ,

દીલ તો હુવા નાંસાદ હમારા આયા નહીં ફરહાદ;

વાએદા ઉસને મુજસે કીઆયા,

કલ મે મીલું દીલ શાદ—બલારે આયા નહીં

ખુઠી.—સુન ખાત યે મોરી સીરીરે—સુન ખાત યે મોરી.
 ફરહાદ પહાડસે ગીરકે મરાહે,
 કુછ ખાત ન હસને કીનીરે—સુન ખાત યે મોરી.

દારા દીમ દારા દીમ—યે રાહ.

સરી.—અરે હામ્મે અરે હામ્મે અરે હામ્મે અરે હામ્મેરે,
 અખ મે જાજ કીધર પાંઉ ગર દેખ નજર;
 હામ્મે હામ્મે ખુદા હામ્મે હામ્મે ખુદા,
 મેઝા કોહાકેન જાનો દીલકા મોહમ;
 કાં ગયા હામ્મે હામ્મે કાં ગયા હામ્મે હામ્મે,
 અખ મે જા ઉસકો આંખુસે દેખું જરા—અરે હામ્મે.

—o—

ખાખ ૩. પરદા ૭—કબરસ્તાન.

સીરી.—અફસોસ તુજે કબર યે કીસને સુનાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 એસા જો હાલ તેરા યહાં કીસને ખનાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 તનહા યે કબર ખીચ તુજે નીદ કું આઈ—કુછ ખોલો એ જાની,
 કીસ જાલીમે ખુનખારને તેરકો સતાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 કું સીરી ખીગેર તેરકો અખ એન પડા—હૈ એજાર તું હોકર,
 દીલ અપના તું માસુક એ સીરીસે છુડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 મેં શતી ખડીહું યે તેરી કબરકે ઉપર—મેતાખ હુઈહું ધહું,
 અખ તાખોતવા દીલકી મેરે તુને ઉડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,

(૪૪)

હું એનસે સોતેહો જરા મુખસે તો બોલો—આરહાલ સખ બોલો,
જસને યે તુ મારકો ને માઠીમે મીલાયા—હૈ હૈ મેરે કૃરહાદ.

[કબરમેસે ગાતાહૈ.

કૃરહાદ.—મેં તેરા મુસ્તાફહું આધઅ,
ધસ્કકે દરયામે ગોતા આધઅ;
ખાદ મુરદનભી ન અખ તરસાધઅ,
ખાકસે અખ ખાક હો મીલનધઅ;
દાગ દુરકત દીલસે અખ ધુલવાધઅ,
હીજરકી સમસીર અખ નાં આધઅ;
હીજરકી આતસકો ન સીલગાધઅ,
રહેમકા ખારીસ તો આ ખરસાધઅ.

તમામ હુવા.

